

Est.1994

JCL

Journal of the College of Languages
An Open Free Access, Peer Reviewed Research Journal

<http://jcolang.uobaghdad.edu.iq>

P-ISSN: 2074-9279
E-ISSN: 2520-3517
2024, No.(49)
PP.181-206

Practical application of Jean René Ladmira's model in translation from Arabic to Persian

¹Parisa Faizi, Ph.D. Candidate, ²Shahriar Niazi,

¹University of Tehran, Department of Arabic Translation Studies, Tehran, Iran

²University of Tehran, College of Arts, Department of Arabic Language and Literature, Tehran, Iran.

Corresponding author: p.feizi@ut.ac.ir.

(Received on 27/9/2023 - Accepted on 7/11/2023 - Published on 2/1/2024)

DOI: <https://doi.org/10.36586/jcl.2.2024.0.49.0181>

This work is licensed under a [Creative Commons Attribution 4.0 International License](https://creativecommons.org/licenses/by/4.0/).

Abstract

Translation is a dynamic and living process that cannot be considered equal to the original text and requires the appropriate structure, language, thought and culture of the target language, and the translator's intellectual, linguistic and cultural influences inadvertently penetrate into the translated text. It causes heterogeneity of the destination text with the source text.

Admiral's theory is trying to help by providing components and suggested approaches to resolve these inconsistencies. In the meantime, in addition to the mission of putting words together, the translator must sometimes sit in the position of the reader and judge and evaluate the translated text in order to understand its shortcomings and try to correct it and adapt the text to the text as much as possible. Pay the destination language.

Jean-René Ladmira, a famous French theorist, enumerates the components to face translation problems that the translator should know and act on. This destinationist theorist believes that it is incorrect to limit

translation to simple decoding and that translation should be accompanied by rewriting and the translator should produce meaning or re-create it.

This research is trying to investigate the effectiveness of Admiral's theory in translation from Arabic to Persian with a descriptive and analytical method. The present research has investigated the translation of Arabic texts into Persian based on Admiral's theory, which is considered a new research in terms of comprehensiveness and can be a specific and accurate basis for translations in which reproduction is important.

Keywords: Jean-René LADMIRAL, translation from Arabic to Persian, destination-oriented translation, re-creation

کاربست عملی الگوی ژان رنه لادمیرال در ترجمه از عربی به فارسی

پریسا فیضی¹

دکتر شهریار نیازی²

چکیده

ترجمه فرایندی پویا و زنده است که نمی‌توان آن را تماماً برابر با متن اصلی قلمداد کرد و ساختار، زبان، اندیشه و فرهنگی مناسب با زبان مقصد را می‌طلبد و به صورت ناخواسته عوامل تاثیرگذار فکری، زبانی و فرهنگی مترجم در متن ترجمه رسوخ پیدا می‌کند و باعث ناهمگونی متن مقصد با متن مبدأ می‌گردد. نظریه لادمیرال در تلاش است با ارائه مؤلفه‌ها و رویکردهای پیشنهادی در جهت رفع این ناهمگونی‌ها کمک کند. در این بین، مترجم علاوه بر ماموریت قرار دادن کلمات کنار یکدیگر، باید گاهی در جایگاه خواننده نیز بنشیند و به قضاوت و ارزیابی متن ترجمه شده بپردازد تا کمی‌ها و کاستی آن را درک کند و درصدد اصلاح آن و مناسب سازی هرچه بیشتر متن با متن زبان مقصد بپردازد. ژان رنه لادمیرال، نظریه پرداز نامدار فرانسوی، مؤلفه‌هایی را برای رویارویی با مشکلات ترجمه برمی‌شمارد که مترجم می‌بایست آنها را بشناسد و به آنها عمل کند. این نظریه‌پرداز مقصدگرا معتقد است که محدود نمودن ترجمه به رمزگردانی ساده نادرست است و ترجمه باید با بازنویسی همراه باشد و مترجم در آن به تولید معنا یا آفرینش مجدد بپردازد. این پژوهش در تلاش است با روش توصیفی، تحلیلی به بررسی کارآمدی نظریه لادمیرال در ترجمه از عربی به فارسی

1: دانشجوی دکتری مطالعات ترجمه دانشگاه تهران p.feizi@ut.ac.ir

2: دانشیار گروه زبان و ادبیات عرب دانشگاه تهران

بپردازد. پژوهش پیش‌رو به صورت موردی ترجمه متون عربی به فارسی را بر پایه نظریه لادمیرال بررسی نموده که از حیث جامعیت، پژوهشی جدید به حساب می‌آید و می‌تواند مبنایی مشخص و دقیق برای ترجمه‌هایی باشد که باز آفرینی در آن اهمیت دارد.

واژگان کلیدی: ژان رنه لادمیرال، ترجمه از عربی به فارسی، ترجمه مقصدگرا، باز آفرینی

1- مقدمه

در حال حاضر ترجمه پژوهی جایگاه برجسته‌ای در پژوهش‌های زبانی یافته است و با بهره‌گیری از نظریه‌های ترجمه، انجام تحلیل و ارزیابی ترجمه‌ها با روشی علمی و هدف‌مند و دارای چارچوب امکان پذیر شده است. در حال حاضر نظریه‌های متعددی وجود دارد که به صورت کلی، با رویکرد مبدأگرا و مقصدگرا به ارزیابی ترجمه‌ها و ارائه روش‌های پیشنهادی برای تسهیل چالش‌های موجود در این راه می‌پردازد که هر کدام از آنها برای متون خاصی کارایی دارد؛ رویکرد نخست هنگامی صورت می‌گیرد که مترجم متن را به عنوان متنی بیگانه می‌پذیرد و تلاش می‌کند به انتقال دقیق سبک، گفتار و ساختار آن اقدام کند و از نفوذ و تهاجم اثر بیگانه در ادبیات زبان مقصد نمی‌هراسد، اما مقصدگرایان یا بومی‌گرایان بیشتر به زبان و ادبیات مقصد توجه دارند و تلاش می‌کنند ترجمه را با بافت زبانی و فرهنگی زبان مقصد همسو سازند. با این حال، نظریه‌ها نمی‌توانند معیار قاطع و دقیقی برای برابریابی در ترجمه‌ها باشند، بلکه نظریه‌های ترجمه در معنای کلی، مجموعه‌ای از اصول هستند که به فهم روند یا ایجاد معیارهای ارزیابی برای ترجمه کمک می‌کنند. مقایسه سیستم زبان شناختی دو زبان اجازه می‌دهد درک کنیم که ترجمه کردن، تنها قرار دادن کلمات زبان مقصد به جای معادل آنها در زبان مبدأ نیست، چراکه واژگان لایه‌های معنایی مختلفی دارند و مأموریت مترجم فراتر از یک معادل یابی لغت‌نامه‌ای است و مترجم با یک رویکرد ترجمه ماشینی نمی‌تواند مخاطب را در درک معنای مورد نظر نویسنده زبان مبدأ، به سرمنزل مقصود برساند. در واقع ترجمه عبور از یک سیستم به سیستم دیگر است و نظریه این گذار را آسان‌تر می‌سازد. نظریه‌های ترجمه این امکان را فراهم می‌سازد تا بتوان به صورتی کاربردی‌تر مشکلات ترجمه را بررسی کرد.

ژان رنه لادمیرال، نظریه‌پرداز فرانسوی، نکات و اموری را جهت رویارویی با مشکلات ترجمه عنوان می‌کند.

از این رهرو، عبارت‌هایی که در زبان عربی که امکان انطباق نظریه‌ها و نظرات لادمیرال بر آنها وجود دارد، انتخاب می‌گردد تا الگویی جهت ترجمه عبارت‌ها ارائه گردد. حیطة فعالیت پژوهش، متون مختلف عربی به فارسی از جمله قرآن کریم، نهج البلاغه، مطبوعات زبان عربی به فارسی و نیز آثار ادبی است. لادمیرال بر این باور است که معنا به هر قیمتی که هست، باید انتقال یابد و در این رهگذر انتقال درست معنا اهمیت بسیاری دارد.

1-1 سوالات پژوهش

- لادمیرال برای دستیابی به ترجمه‌ای بهتر و معادل‌یابی درست‌تر چه راهکارهایی ارائه می‌دهد؟

- کاربست نظریه لادمیرال در فن ترجمه متون عربی به فارسی چیست و تا چه اندازه می‌تواند در بهبود ترجمه تاثیر داشته باشد؟
- آسیب‌های ناشی از مقصدگرایی محض چیست؟

فرضیات:

- لادمیرال روش‌هایی چون جابه‌جایی، تغییر ساختارها، حق انتخاب مترجم، ابهام زدایی و ... را برای ارائه ترجمه‌ای بهتر و قابل فهم‌تر برای خواننده زبان مقصد پیشنهاد می‌دهد، به کارگیری این روش‌ها، می‌تواند به بازآفرینی متن مبدأ و ارائه ترجمه‌ای مقصدگرا کمک کند اما در عین حال، توجه بیش از حد به زبان مقصد باعث عدم انتقال ظرافت‌های زبانی و فرهنگی متن مبدأ به مخاطب می‌شود.

1-2 پیشینه و دلایل پژوهش

تاکنون پژوهش‌هایی با محوریت ترجمه و ارزیابی آن به رشته تحریر درآمده است، اما به کارگیری الگوی لادمیرال به عنوان طرحی جهت بررسی جامع راهکارهای ترجمه و فن ترجمه عربی به فارسی مورد بررسی قرار نگرفته است. در ذیل، به برخی از پژوهش‌های انجام شده اشاره می‌گردد:

- بررسی مقابله‌ای فرآیند حذف یا آنتروپی در ترجمه‌های فارسی هزار و یک شب، مطالعات زبان و ترجمه، شهرام دلشاد، سید مهدی مسبوق. مطالعات زبان و ترجمه سال چهل و نهم بهار 1395 شماره 1.

- بازکاوی ترجمه عبداللطیف تسوجی از داستان بنیادین هزار و یک شب بر اساس الگوی ژان رنه لادمیرال، سید مهدی مسبوق، شهرام دلشاد، صلاح‌الدین عبدی پژوهش‌های ترجمه در زبان و ادبیات عربی سال ششم پاییز و زمستان 1395 شماره 15.

- ارزیابی فرآیند ترجمه واژگان نهج البلاغه بر اساس نظریه لادمیرال، علی صیادانی، سیامک اصغرپور، فصلنامه علمی - پژوهشی مطالعات ترجمه قرآن و حدیث مطالعات ترجمه قرآن و حدیث دوره چهارم پاییز و زمستان 1396 شماره 8.

- تحلیل و نقد ترجمه دشتی از نهج البلاغه با تکیه بر دیدگاه لادمیرال (موردپژوهشی متن ده خطبه پایانی). زهرا سلیمی، علیرضا نظری. دوفصلنامه پژوهشنامه علوی، دوره: 13، شماره: 25.

دلایل پژوهش: با توجه به پژوهش‌های پیشین که در حیطه بررسی نظریه لادمیرال در زبان عربی انجام شده است، می‌توان گفت که پژوهش‌های صورت گرفته دارای حیطه کاری مشخص از جمله نهج البلاغه یا متون مشخصی هستند و پژوهشی که به بررسی فن ترجمه در عربی به فارسی در متون مختلف اعم از قدیمی و معاصر بپردازد، صورت نگرفته بود. از این رو، در این پژوهش برآنیم که به تطبیق نظریه لادمیرال در متون مختلف معاصر بپردازیم.

2- مبانی نظری

از نظر لادمیرال، مترجم باید در ترجمه به خوانایی و بازآفرینی متن مبدأ بپردازد، برای نمونه، به دلیل تفاوت ساختاری زبان مبدأ و مقصد، باید متن مبدأ را بر اساس ساختارهای زبان مقصد بچیند (جابه‌جایی) و برای رفع ابهام موجود در ضمائر زبان مبدأ، به تکرار اسامی و مرجع ضمیرهای آنها بپردازد، (تکرار) و واژگان زبان مبدأ را کنار نهاده و مفهوم واژگان متن مقصد را اصل کار خود قرار دهد (حق انتخاب مترجم). واژگانی مبهم و نارسا در متن مبدأ را کنار نهاده و واژه‌های مناسبی را از زبان مقصد برگزیند (ابهام زدائی). همچنین مترجم حق دارد در ترجمه بازنویسی کند و خود را گرفتار متن مبدأ نکند. ترجمه را در حد بازنویسی متن مبدأ پایین می‌آورد تا کار ترجمه آسان شود (ناهمگون سازی) از نظر او، واژگان و اصطلاحاتی که تأثیری در متن مبدأ ندارند، می‌توانند در متن مقصد حذف شوند (آنتروپی)، و برعکس، در صورت لزوم، مترجم می‌تواند در متن مقصد توضیحات و مفاهیمی بیافزاید تا حق مطلب ادا شود (افزوده‌سازی).

مترجم می‌تواند بخشی از گفتمان را، بدون تغییر در محتوای پیام، با بخشی دیگر جایگزین کند (انتقال). او معتقد است ترجمه باید با حداقل تفسیر و خوانش همراه باشد و بدون آن ترجمه معنا ندارد (تفسیر حداقلی). مترجم باید اطلاعات مربوط به نویسنده را انتقال دهد اما در اطلاعات مرتبط با ضرورت ذاتی زبان مبدأ می‌تواند از قابلیت‌های زبان مقصد استفاده نماید (چپستی ترجمانی). به اعتقاد وی مترجم به عنوان یک خواننده است که باید متنی روان، واضح و قابل درک ارائه دهد (خوانایی) (لادمیرال، 1994، صص 56-20) (Ladmiral, 1994, pp.25-56).

3- کاربرد عملی نظریه لادمیرال در ترجمه

الگوی لادمیرال متشکل از مولفه‌هایی است که در ذیل به صورت مختصر به آنها اشاره می‌شود:

3-1: جابه‌جایی

مؤلفه جابه‌جایی به ساختار متفاوت زبان‌ها مربوط می‌شود. ساختار هر زبانی با توجه به روحيات و نوع نگرش اهل آن زبان، متفاوت است. (لادمیرال، 1994، صص 20) (Ladmiral,

(1994, p.20) جابه‌جایی در رویکرد لادمیرال فقط در سطح دستور زبان انجام می‌شود؛ به دلیل اینکه قواعد دستوری هر زبان با زبان دیگر متفاوت است. در فرآیند ترجمه با توجه به تفاوت دستوری و ساختار زبان‌ها نسبت به یکدیگر، اطلاعات موجود در زبان مبدأ تغییر جایگاه می‌دهند و به موقعیت جدید دستور زبان مقصد وارد می‌شوند. از این رو تغییر نقش دستوری کلمات یکی از موارد جابه‌جایی است. که در این میان، به تبدیل اسم به فعل، تبدیل مصدر به فعل و تبدیل فعل به اسم و .. اشاره کرد.

3-1-1: تغییر نقش دستوری کلمات

نقش دستوری برخی از واژگان عیناً به زبان مقصد منتقل نمی‌شود، بلکه در ترجمه آنها گاهی فعل به اسم، فعل به مصدر و بالعکس تغییر می‌یابند و نقش دستوری جدیدی می‌گیرند (سعیدان، 1387، ص31) (Saidan, 1387h, p.31)

3-1-1-3: تبدیل فعل به مصدر

در مواردی که ما با جمله فعلیه‌ای مواجه هستیم اما به دلیل طولانی شدن عبارت یا تعدد جملات فعلیه اقدام به ترجمه آن به صورت مصدری می‌کنیم.

وقال رئیس فلسطین، محمود عباس إن "الاحتلال لن يدوم مهما كانت الأطماع والأوهام".

محمود عباس، رئیس فلسطین گفت: اشغالگری فارغ از طمع‌ها و توهمات دوام نخواهد داشت.

در این عبارت، به جای آنکه عبارت مهما كانت الأطماع والأوهام به صورت «حال طمع‌ها و توهم‌ها هرچقدر باشد»، از عبارت «فارغ از طمع‌ها و توهم‌ها» استفاده شد که کوتاه‌تر و روان‌تر است.

3-1-1-2: تغییر فاعل جمله

در حکمت 74 نهج البلاغه آمده است، «نفس المرء خطاه إلى أجله» انسان با نفسی که می‌کشد، قدمی به سوی مرگ می‌رود. (دشتی، 1394، ص455) (Dashti, 1394h, p.455)

در حالی که طبق دستور زبان عربی نفس المرء مبتدا است و باید به صورت نفس‌های آدمی ترجمه می‌شد تا شکل مضاف و مضاف‌الیه در زبان عربی نشان داده شود، اما مرحوم دشتی آن را به صورت انسان با نفسی که می‌کشد، ترجمه کرده است. در این راستا، طبق نظر لادمیرال، این نوع ترجمه را جابه‌جایی برای تغییر فاعل می‌دانند.

3-1-1-3: تبدیل اسم به فعل

أعربت بعثة الأمم المتحدة في ليبيا عن قلقها الشديد إزاء تقارير عن اكتشاف عدد من المقابر الجماعية في البلاد، داعية طرابلس إلى إجراء تحقيق في ارتكاب حالات قتل خارج القانون.

هیات سازمان ملل در لیبی، با ابراز نگرانی شدید خود نسبت به گزارش‌هایی مبنی بر کشف و شناسایی تعدادی از گورستان‌های دسته جمعی در این کشور، از طرابلس خواست تا تحقیقاتی را در خصوص موارد کشتارهای قانون شکنانه انجام دهد.

در مثال فوق کلمه «داعیه» به صورت فعلی ترجمه شده است تا در زبان فارسی، ترجمه به صورت روانتر ارائه گردد.

3-1-1-4: تبدیل مصدر به فعل:

أعلن رئيس الوزراء الإسرائيلي، بنيامين نتانياهو، اليوم الأحد، عن شروع حكومته ببذل جهود في سبيل إقامة مستوطنة جديدة في الجولان المحتل تحمل اسم الرئيس الأمريكي دونالد ترامب.

بنیامین نتانیاهو، نخست وزیر اسرائیل امروز یکشنبه اعلام کرد که دولت وی تلاش‌ها برای ایجاد یک شهرک یهودی نشین جدید در جولان اشغالی به نام دونالد ترامپ، رئیس جمهوری آمریکا را آغاز کرده است.

در این مثال، مصدر "شروع" به صورت فعلی ترجمه شده است. از سوی دیگر، جمله فعلیه «تحمل اسم»، به صورت اسمی ترجمه شد تا از تعدد جملات جلوگیری شود.

لا نعرف الأسباب التي دفعت ولي العهد السعودي للإقدام على هذه الخطوة، وفي هذا التوقيت، خاصة بعد الإنجازات الاقتصادية والإصلاحات الداخلية الضخمة التي حققتها إدارته في الأعوام السبعة الماضية، وفك الارتباط التاريخي مع الهيمنة الأمريكية على المملكة، والانفتاح بشكلٍ مدروس على التحالف الصيني- الروسي الصاعد، والانضمام إلى منظومة "بريكس" البديل المنافس لنظيراتها الغربية، مثل صندوق النقد الدولي، وقمة السبع، وحلف الناتو.

دلایلی که ولیعهد عربستان را واداشت که دست به چنین اقدامی بزند، نمی‌دانیم، آن هم در این زمان، به ویژه پس از دستاوردهای اقتصادی و اصلاحات داخلی گسترده که دولت وی در هفت سال گذشته دست به آن زد و ارتباط تاریخی با سلطه گری آمریکا بر عربستان را از بین برد و به صورت سنجیده به ائتلاف فزاینده چین-روسیه روی باز نشان داد و به گروه بریکس پیوست؛ گروهی که جایگزین و رقیب هم‌تایان غربی خود همچون صندوق بین المللی پول، گروه هفت و پیمان ناتو شد.

در این عبارت مصدرهای متعددی به کار برده شده است که اگر بخواهیم به همان گونه مصدری به فارسی ترجمه کنیم، ترجمه پیچیده و غیرروان می‌شود، به همین دلیل جملات مختلف را با آوردن جمله فعلیه از یکدیگر جدا کردیم تا معنا به صورت دقیق به خواننده انتقال یابد.

5-1-1-3: تبدیل فعل به اسم

كان رئيس الوزراء الإثيوبي، آبي أحمد قد أعلن، في الرابع من تشرين الثاني/نوفمبر الجاري، الحرب على مجموعات مسلحة تنتمي لإقليم تيغراي الواقعة شمال إثيوبيا.

پیشتر آبی احمد، نخست وزیر اتیوپی در چهارم نوامبر جاری علیه گروه‌های مسلح وابسته به اقلیم تیگرای واقع در شمال اتیوپی اعلام جنگ کرد.

در این مثال، فعل تنتمي به صورت اسمی و «وابسته به»، ترجمه شد تا از تعدد جملات پشت سر هم جلوگیری شود.

وتثير عمليات إطلاق الصواريخ حالة من الخوف والقلق لدى المستوطنين الذين يقطنون بالقرب من حدود قطاع غزة.

عملیات شلیک موشک‌ها باعث حالت ترس و نگرانی شهرک نشین‌های ساکن در نزدیکی مرزهای نوار غزه شده است.

در این مثال، عبارت الذين يقطنون به صورت افراد ساکن در، ترجمه شد تا از تعدد عبارت‌ها و طولانی شدن جمله جلوگیری شود.

نصرالله: مشروع إسقاط الدولة أريد له أن يدفع بالبلاد إلى الحرب الأهلية.

نصرالله: هدف از طرح سرنگونی دولت سوق دادن کشور به سمت جنگ داخلی است.

در این عبارت، فعل أريد له، به صورت «هدف از آن» ترجمه گشت تا ترجمه روانتری و عبارت کوتاه‌تری ارائه گردد. افزون بر این فعل «يدفع» نیز به مصدر «سوق دادن» ترجمه شده است.

2-1-3: تغییر ساختاری

تغییر ساختاری که در اثر تغییر جایگاه فعل میان دو زبان عربی و فارسی در ترجمه عربی به فارسی رخ می‌دهد. از دیگر موارد، جابه‌جایی در نظریه لادمیرال است که این نوع جابه‌جایی را به دلیل اختلاف در ساختارهای دستور زبان مبدأ و مقصد مجاز می‌داند؛ بدین صورت که در زبان مبدأ (عربی) فعل به عنوان هدف و نتیجه در ابتدای جمله می‌آید، اما در زبان مقصد (فارسی) جمله از سیر منطقی پیروی می‌کند و فاعل به عنوان کننده کار، در ابتدای جمله و سپس نحوه انجام عمل و در نهایت فعل به عنوان خاتمه در پایان جمله می‌آید. (نیازی و قاسمی‌اصل، 1397، ص 87) (Niyazi and Ghasemi Asl, 1397h, p.87)

ناگفته نماند که این تغییر و جابه‌جایی به خاطر ماهیت و ذات زبان است و مترجم دخالتی در آن ندارد. طبیعت و ماهیت زبان عربی و فارسی نسبت به هم متفاوت است و مترجم خواسته یا ناخواسته مجبور است به این تغییرات دست زند.

وخلال زيارته لروسيا، تفقد كيم القاذفات الاستراتيجية الروسية ذات القدرة النووية والصواريخ الفرط صوتية والسفن الحربية، السبت، برفقة وزير الدفاع الروسي، سيرغي شويغو.

كيم در جریان سفر خود به روسیه روز شنبه از بمب افکن‌های راهبردی، موشک‌های مافوق صوت و کشتی‌های جنگی روسیه به همراه سرگئی شویگو، وزیر دفاع روسیه بازدید کرد.

در این مثال، در ترجمه عبارت خلال زیارته لروسيا، به این دلیل که در فارسی مرجع ضمیر باید مشخص باشد، نام کیم به جای ضمیر در ابتدا آورده شد و فعل تفقد نیز در پایان عبارت فارسی آمده است.

3-1-3: شکستن جملات پیچیده و بلند عربی به چند جمله کوتاه فارسی

در نظریه جابه‌جایی لادمیرال، علاوه بر جابه‌جایی دستوری و ساختاری، جابه‌جایی دیگری از نوع شکستن جملات پیچیده و بلند وجود دارد. در این مورد نیز ساختار زبان‌های مبدأ و مقصد، با توجه به روحيات و نوع نگرش اهل هر زبان، متفاوت است؛ از این رو، زبان عربی به جملات طولانی و پیچیده گرایش دارد، اما زبان فارسی به جملات کوتاه گرایش دارد که فاصله زیادی بین نهاد و فعل آنها وجود نداشته باشد (نیازی و قاسمی‌اصل، 1397، ص86) (Niyazi and Ghasemi Asl, 1397h, p.86)

لم يُفاجئنا الطلب الذي تقدّم به بنيامين نتنياهو وزيراً "إسرائيل" إلى إيلون ماسك، أغنى رجل في العالم وصاحب منصة "إكس" "تويتر سابقاً"، بالتدخل ووضع حدّاً لمعاداة السامية عبر المنصة التي يملكها، وخفضها بقدر الإمكان، وذلك أثناء اللقاء به في مقرّ شركته، "تسلا" في ولاية كاليفورنيا الأمريكية، فالهدف الرئيسي لنتنياهو واللوبيات اليهودية الصهيونية هذه الأيام هو توظيف هذه التهمة "معاداة السامية" لتكتم الأفواه، واجتثاث "حرية التعبير" من جذورها، ليس في الغرب فقط، بل العالم بأسره، للتغطية على المجازر التي ترتكبها دولة الاحتلال في فلسطين المحتلة، ومنع وصولها إلى الرأي العام العالمي بكلّ الوسائل.

درخواست بنیامین نتانیاهو، نخست وزیر اسرائیل از ایلان ماسک، ثروتمندترین مرد جهان و صاحب شبکه ایکس "تویتر سابق" طی دیدار با وی در شرکتش تسلا در ایالات کالیفورنیای آمریکا برای آنکه از طریق شبکه ایکس یهودی ستیزی را محدود کند و تا حد امکان آن را کاهش دهد، باعث غافلگیری ما نشد، چراکه هدف اصلی نتانیاهو و لابی‌های یهود صهیونیستی در این روزها این است که از اتهام "یهودی ستیزی" برای بستن دهان‌ها و ریشه کن کردن

"آزادی بیان" نه فقط در غرب بلکه در تمام جهان برای سرپوش گذاشتن بر کشتارهای صورت گرفته توسط رژیم اشغالگر در فلسطین اشغالی و جلوگیری از رسیدن اخبار این جنایت‌ها به افکار عمومی جهانی با هر وسیله‌ای استفاده کنند.

در این مثال، عبارت لم یفاجئنا در ابتدای جمله آمده است اما ترجمه و رساندن مفهوم آن به همین شکل اگر در زبان فارسی آورده شود، مقذور نیست، بنابراین می‌بایست بین ترجمه مابقی جمله و این فعل ابتدایی فاصله افتد. همچنین جملات پشت سر هم آمده‌اند و برای رساندن بهتر مفهوم، باید عبارت‌ها شکسته شوند.

2-3: تکرار

تکرار از دیگر مؤلفه‌های الگوی لادمیرال است. گاهی مترجم برای ابهام زدایی معنا، ناگزیر به افزودن و تکرار واژه‌هایی در متن مقصد می‌شود؛ در حالی که این تکرارها در متن مبدأ وجود ندارد. لادمیرال معتقد است در جایی که ضرورت ایجاب می‌کند، نباید از تکرار ترسید، اما اگر مترجم بتواند راه‌گریزی از این قضیه بیابد، بهتر است از آن اجتناب کند (لادمیرال، 1994، ص 45) (Ladmiral, 1994, p.45)

بنابراین او با حقیقت تکرار مخالف است؛ زیرا باعث ایجاد حشو و زواید در کلام می‌شود، اما اگر به فهم درست معنا کمک کند، باید از آن استفاده نمود. با توجه به جنسیت‌گرایی زبان عربی و وجود ضمایر مختلف برای 14 صیغه افعال، گاهی مترجم در ترجمه فارسی مجبور به تکرار اسم‌ها و مرجع ضمایر موجود در زبان مبدأ می‌شود. همچنین مترجم گاهی از ترجمه موارد تکراری در متن مبدأ خودداری می‌کند.

وقال عریقات: "یجب علی العالم أن یقف صفا واحدا ویمنع ننتیاهو من "الضم" وهو یستطیع ذلک".

عریقات گفت: جهانیان باید در یک جبهه ایستاده و مانع ننتیاهو برای طرح "الحاق" شوند و جهانیان قادر به این امر هستند.

در این مثال ضمیر هو را به جای آنکه به صورت او یا آن ترجمه کنیم و در برداشت ترجمه ابهامی به وجود آید، مرجع هو که همان جهانیان است، تکرار می‌کنیم.

3-3: حق انتخاب مترجم

بر اساس این مولفه از نظریه لادمیرال، مترجم حق معادل‌یابی کلمات را دارد و می‌تواند برای ارائه معادل همخوان با بافت متن مقصد، از متن مبدأ فاصله گیرد و انتخابی متفاوت با دال مدلول متن مبدأ داشته باشد (مهدی پور، 1390، ص 49). (Mahdipur, 1390h, p. 49)

معادل‌یابی واژگان و اصطلاحات، معادل‌یابی ضرب المثل‌ها و تعبیرات کنایی، معادل‌یابی جملات ادبی و معادل‌یابی اشتراک‌های لفظی از انواع معادل‌یابی‌های قابل توجه در فرآیند

ترجمه است. (طهماسبی و جعفری، 1393، ص105، Tahmasabi and Jafari, 1393h, p.105) علاوه بر این، مترجم می‌تواند در ترجمه از معادل‌های آشنا استفاده کند که موجب روان‌سازی متن مقصد می‌شود. معادل آشنا معادلی است که ممکن است در فرهنگ‌های لغت ذکر نشده باشد و معنای مستقیم و لفظ به لفظ عبارت مبدأ نباشد، اما منظور نویسنده را به خوبی برساند و بر روانی و شیوایی متن بیفزاید (ناظمیان و همکار، 1392، ص90) (Nazimian and others, 1392h, p.90).

«مترجم در فرآیند ترجمه، به عنوان واسطه میان گوینده یا نویسنده متن مبدأ، و شنونده یا خواننده متن مقصد تلاش می‌کند تا در برابر عناصر زبان و متن مبدأ، عناصری معادل و برابر از زبان مقصد برگزیند. در این روند و فرآیند نخستین گام، ایجاد تعادل و برابری در سطح واژگان است.» (میرحاجی و دیگران، 144، ص1390) (Mirhaji and others, 1390h, p. 144).

«این نوع معنا که معنای اولیه واژه به شمار می‌رود، قابلیت تغییر و انعطاف پذیری را در متون مختلف به همراه دارد. در واقع یک واژه با معنای مبدئی و اولیه خود، در خلال کاربرد در بافت‌های کلامی مختلف، از هاله‌های معنایی پوشیده و ضمنی برخوردار خواهد شد. با این رویکرد، مترجم ناگزیر از شناخت معنای اولیه واژه خواهد بود تا در صورت کاربرد آن واژه در بافتی مشخص، بتواند به سایر سایه‌های معنایی آن واژه نیز دست یابد» (فتحی مظفری و دیگران، 1396، ص99) (Fathi (Mozafari and others, 1396h, p.99).

أكد هنية أن العنصر الثالث يتمثل في الاتفاق على إعادة بناء منظمة التحرير لتضم كل الفصائل الوطنية والإسلامية.

هنیه تاکید کرد که سومین مورد، توافق در مورد بازسازی سازمان آزادی بخش است تا تمامی گروه‌های ملی و اسلامی را زیر پرچم خود قرار دهد. در این عبارت، فعل يتمثل را که به معنای «نمود پیدا کرد است»، در فارسی می‌توان فعل «است» را جایگزین آن کرد.

وقال في كلمته إن "بلادنا تدعو الليبيين إلى العودة للحوار الوطني واستكمال المرحلة الانتقالية، بما يحفظ ليبيا سيادتها ووحدة أراضيها ويحقق تطلعات الشعب الليبي".

وی در سخنرانی‌اش گفت که کشور وی از لیبیایی‌ها می‌خواهد تا در راستای حفظ حاکمیت و تمامیت ارضی لیبی و تحقق آرمان‌های ملت لیبی، به گفتگوی ملی بازگشته و روند انتقالی را تکمیل کنند.

در این مثال، «بما يحفظ» به صورت «در راستای» و یا «در رهگذر» می‌تواند ترجمه شود تا از تعدد در عبارت‌های فعلی در فارسی اجتناب شود.

احتجاجات العراق - شباب عزل يتلقون الرصاص بصدور عارية في سبيل حياة كريمة.

اعتراضات عراق- جوانان بی دفاعی که با دستان خالی برای رسیدن به زندگی عزت مندانه، سینه خود را سپر می کنند. در این عبارت بصدور عاریه با دستان خالی و بی دفاع معنی می دهد.

4-3: ابهام زدایی

ویژگی های زبانی هر ملتی باعث می شود که دیگر ملت ها برخی از مختصات زبانی آنها را مبهم بدانند و از درک آن عاجز باشند. برای مثال ابهام ضمائر جنسیتی و عددی، از اختلاف زبانی و دستوری نشأت می گیرد. نوع دیگری از ابهام هم وجود دارد که از نکات دستوری خارج است؛ بدین صورت که واژگان یا عباراتی در متن مبدأ می آید که معنای آن برای مخاطب مبهم و نارسا است. این گونه موارد، مترجم را با مشکل روبرو می کند.

لادمیرال ابهام زدایی و شفاف سازی را راه حل مناسبی برای رفع این چالش ها می داند؛ بر خلاف آنتوان برمن که ابهام زدایی را نفی می کند و آن را تحریف سبک نویسنده متن اصل می داند (دلشاد و همکاران، 1395، ص 50؛ صیادانی و اصغرپور، 1396، ص 147؛ نیازی و قاسمی اصل، 1397، ص 90) (Dilshad and others, 1395h, p.50; Syadani and (90, 1397, p. 90) با توجه Asgharpour, 1396h, p.147; Niazi and Ghasemi-Assal, 1397h, p. 90) به مؤلفه ابهام زدایی، استفاده مترجم از تکرار برای رفع ابهام ضمائر یا استفاده از تفسیر حداقلی و افزودن سازی که از دیگر مؤلفه های نظریه لادمیرال است، امری موجه و اجتناب ناپذیر است.

فَمُ النَّيْلِ إِلَّا قَلِيلًا (المزمل- 2)

شب را جز اندکی (که ویژه استراحت است، برای عبادت) برخیز. (انصاریان)

توضیحاتی که مترجم درون پرانتز قرار داده است به منظور رفع ابهام و شفاف سازی مواردی است که از نظر او، برای مخاطب در زبان مقصد ممکن است دارای معنای روشنی نباشد.

"السعودية تتشارك مع الإمارات، رؤيتها المعتدلة التي لا تدخر جهدا لإحلال السلام والأمن في العالم".

عربستان با امارات در دیدگاه میانه رو ابوظبی که از هیچ تلاشی برای برقراری صلح و امنیت در جهان فروگذار نمی کند، همسو است.

در این مثال، اگر کلمه رؤيتها المعتدلة را به صورت دیدگاه میانه اش بیاوریم، ممکن است این گمان برود که دیدگاه متعلق به عربستان است، در حالی که بر اساس عبارت عربی، ضمیر به

امارات برمی‌گردد. در این راستا و برای آنکه کلمه امارات دو بار در فارسی تکرار نشود، از نام پایتخت امارات می‌توان استفاده کرد.

3-5: ناهمگون‌سازی

استفاده از مؤلفه ناهمگونی برای مفهوم‌سازی عمل بینابانی مترجم و برقراری رابطه بین دال‌های نوشتاری دو زبان است. لادمیرال، مترجم را مجاز به ناهمگون‌سازی می‌داند و او را بدان تشویق می‌کند؛ به معنای دور شدن از تداعی‌گر مبدأ به منظور انتخاب تداعی‌گر مقصدی است که مشابه تداعی‌گر مبدأ نیست، اما به خوبی همان مدلول را تداعی می‌کند. (لادمیرال، 1994، ص 58) (Ladmiral, 1994, p.58). به عبارت دیگر، لادمیرال معتقد است مترجم در ترجمه خویش می‌تواند از مدلول‌های متن مبدأ فاصله بگیرد و در متن مقصد با استفاده از دال‌های دیگر، همان بار معنایی را بیافریند؛ چراکه مترجم عقاید را ترجمه می‌کند، نه کلمات را. مترجم می‌تواند برای ناهمگون‌سازی، از حق انتخاب مترجم و تفسیر حداقلی استفاده کند تا در نهایت به بازآفرینی همان بار معنایی در متن مقصد بیانجامد. این مؤلفه در ترجمه عنوان کتاب‌ها، اصطلاحات و ضرب‌المثل‌ها کاربرد بیشتری دارد (نیازی و قاسمی‌اصل، 1397، ص 91). (Niyazi and Ghasemi Asl, 1397h, p.91).

ضرب‌المثل‌ها، بازتاب فرهنگ‌ها، هنجارهای اجتماعی، عقاید، اندیشه و تمدن ملت‌ها هستند. بنابراین مفاهیم آنها باید درست و صریح به زبان مقصد انتقال یابد. دو روش برای انتقال ترجمه وجود دارد:

یکی روش ترجمه معنایی؛ که در آن معنای دقیق متن مبدأ با رعایت ساختارهای دستوری و معنایی به زبان مقصد منتقل می‌شود.

دیگری روش ترجمه ارتباطی؛ که در آن پیام متن مبدأ با رایج‌ترین کلمات و ساختارهای دستوری به زبان مقصد منتقل می‌شود (ناظمیان، 1385، ص 25) (Nazimian, 1385h, p.25).

هیچ متنی به طور مطلق به شیوه معنایی یا ارتباطی ترجمه نمی‌شود، اما ضرب‌المثل‌ها و کنایات از تعبیراتی هستند که ناگزیر باید به روش ارتباطی ترجمه شوند تا پیام به مخاطب منتقل شود، در غیر این صورت با ترجمه معنایی پیام اصلی منتقل نمی‌شود (سایفی، 1392، ص 154). (Saifi, 1392h, p.154).

وکشف خالد الزید المدير التنفيذي لكرة القدم في نادي الشباب "فوجنا الآن بقضايا مالية صعبة على الرغم من أنه لا ناقة لنا فيها ولا جمل، مجبرين على سرعة حلها على الرغم من الظروف المالية الصعبة التي يمر بها النادي.

خالد الزید، مدیرعامل باشگاه فوتبال الشباب فاش کرد: ما در حال حاضر با مسائل مالی دشواری غافلگیر گشته‌ایم، هرچند که ما هیچ دخلی در این مسائل نداریم، ما با وجود شرایط

مالی دشواری که باشگاه درگیر آن است، مجبور گشته‌ایم تا هرچه سریعتر این مسائل را حل کنیم.

اصطلاح لا ناقة لنا فيه ولا جمل، به معنای ما نه سر پیاز هستیم نه ته پیاز، ما هیچ دخل و نقشی در امر نداریم، است. در نمونه فوق، ضرب المثل با استفاده از ترجمه ارتباطی و به شکل رایج آن معادل یابی شده است و از این طریق هم به هدف ناهمگونی که بازآفرینی است، دست یافته و هم موجب خوانایی و قابل درک بودن آن شده است.

قالت الخارجية الإيرانية ردا على المبعوث الأمريكي براین هوک وحديثه عن الخيار العسكري ضد طهران، إن هذا خيار "قد تعفن وأكل عليه الدهر لسنوات على طاولة الرؤساء الأمريكيين".

وزارت خارجه ایران در واکنش به براین هوک، فرستاده آمریکا و صحبت او از گزینه نظامی علیه تهران اعلام کرد که این گزینه‌ای کپک‌زده است که سال‌هاست روی میز روسای جمهور آمریکا خاک می‌خورد. در این مثال، در ترجمه عبارت أكل عليه الدهر عبارت روی میز سال‌ها خاک می‌خورد آمده است.

3-6: آنتروپی

به معنای هدر رفتن تدریجی اطلاعات در سطح دال و مدلول است؛ بدین صورت که گاه در متن اصلی، کلماتی وجود دارد که در زبان مقصد، بار معنایی ندارند و مخصوص ساختار متن مبدأ هستند. از این رو، مترجم می‌تواند آنها را ترجمه نکند؛ زیرا ترجمه آنها متن را از قابل فهم بودن و خوانایی خارج می‌کند (شیرعلی دیکلو، 1378، ص127؛ مهدی‌پور، 1390، ص50) (Shir Ali Diclo, 1378h, p.127; Mehdipour, 1390h, p.50). بنابراین این قضیه، لادمیرال مترجم را مجاز می‌داند تا از ترجمه این واحدها چشم‌پوشی کند. در زبان عربی معمولاً در ابتدای جملات «واو» ابتدائی یا استینافیه و «اما»ی شرطیه تفسیریه (تفصیلیه) می‌آید که در ترجمه فارسی حذف می‌شود. در مثال‌های ذیل، واو استینافیه در زبان مبدأ به هنگام برگردان فارسی حذف شده است؛ زیرا ترجمه نکردن این واحد معنایی خللی در معنا ایجاد نمی‌کند. از این رو، لادمیرال مترجم را مجاز می‌داند تا از ترجمه کلمات و گفتارهایی که در متن مقصد بار معنایی ندارد، صرف نظر کند.

وَلَا تَتَّبِعْ أَهْوَاءَهُمْ عَمَّا جَاءَكَ مِنَ الْحَقِّ (مانده-5)

در اثر پیروی از خواهش‌های ایشان حکم حقی که بر تو آمده و امگذار. (الهی قمشه‌ای)

در ترجمه از عربی به فارسی من بیانیه که بعد از ما می‌آید بهتر است من ترجمه نشود و نیاز به جابه‌جایی عناصر جمله داریم.

وقالت الباحثة المعنية بشؤون الجزائر والمغرب والصحراء الغربية في أمنستي، ياسمين كاشا، إنه وفقا للمنظمات المحلية، التي تراقب وضع حقوق الإنسان، في الصحراء الغربية، فقد أعقبت العملية العسكرية المغربية "حملة قمع ضد النشاط الصحراويين على أيدي الشرطة المغربية".

ياسمين كاشا، پژوهشگر امور الجزایر، مغرب و صحرای غربی در سازمان عفو بین الملل اعلام کرد که طبق گفته سازمان‌های محلی که وضعیت حقوق بشری را در صحرای غربی زیر نظر دارند، در پی عملیات نظامی مغرب، یک موج سرکوب علیه فعالان صحراء به دست پلیس مغرب به راه افتاده است. در این مثال، کلمه المعنية که به معنای ذی‌ربط است، ترجمه نشده است.

أعاد أوليانوف، إلى الأذهان أن "السبب الأساسي" لإجراءات إيران بشأن تقليص التزاماتها بموجب خطة العمل الشاملة المشتركة هو "الانسحاب الأحادي" من الصفقة النووية "من قبل الولايات المتحدة".

اولیانوف یادآوری کرد که علت اصلی اقدامات ایران درمورد کاهش تعهدات خود بر اساس برجام، عقب‌نشینی یکجانبه آمریکا از توافق هسته‌ای بوده است. در این مثال، عبارت "من قبل" به معنای از سوی، امکان ذکر نشدن در هنگام ترجمه به فارسی را دارد.

وأدانت كل من الولايات المتحدة الأمريكية والاتحاد الأوروبي استهداف العاصمة الإريترية خلال الصراع الدائر في تيغراي بإثيوبيا، وطالبا بالعودة إلى الحوار والتهدئة من الجانبين.

ایالات متحده آمریکا و اتحادیه اروپا هدف قرار گرفتن پایتخت اریتره طی درگیری‌های جاری در تیغرای اتیوپی را محکوم کرده و خواهان بازگشت به گفتگو و برقراری آرامش از سوی دو طرف شدند. در این مثال، عبارت «کل من» را که به معنای هر یک از است، می‌توان در ترجمه به فارسی برگردانده نشود و ترجمه نگردد.

أكد المدير العام للشركة الوطنية لاستغلال وتوزيع المياه مصباح الهلالي إن إيرادات السودان لا تتجاوز 30 إلى 35 بالمائة مقارنة بالإيرادات المائية المسجلة في الفترة نفسها من السنة الماضية.

مصباح الهلالي، مدیرکل شرکت ملی بهره برداری و توزیع آب تاکید کرد که درآمدهای سدها از 30 الی 35 درصد در مقایسه با درآمدهای آبی ثبت شده در همان دوره از سال قبل، پافراتر نمی‌گذارد.

در صورت تعدد مضاف و مضاف‌الیه‌ها کلمات در زبان عربی، با لام به یکدیگر متصل می‌شوند که در زبان فارسی نیازی به ترجمه آن لام‌ها وجود ندارد. همچون مدیر العام للشركة الوطنية لاستغلال وتوزيع المياه.

ولكن قد يكون الخوف والقلق لدى الطفل سببه في حقيقة الأمر وجود أشياء في حياته يشعر حياها بالخوف أو الضغط النفسي.

اما ممکن است ترس و نگرانی کودک، در واقع علتش وجود چیزهایی در زندگی‌اش باشد که نسبت به آنها احساس هراس یا فشار روحی می‌کند. در این مثال، در عبارت لدى الطفل، لدى ترجمه نشده است و این حذف، خللی در معنی ایجاد نمی‌کند.

ونقلت "سي أن أن" عن جيفري لويس، الأستاذ المساعد في مركز جيمس مارتن لمنع انتشار الأسلحة النووية، قوله إن "هناك بالفعل الكثير من التلميحات التي تراها تشير إلى أن روسيا والصين والولايات المتحدة قد تستأنف التجارب النووية".

سی ان ان از جفری لویس، استادیار در مرکز منع گسترش سلاح‌های هسته‌ای «جیمز مارتین» نقل کرد که عملاً اشاره‌های بسیاری وجود دارد که ما شاهد آن هستیم و حکایت از این دارد که روسیه، چین، ایالات متحده ممکن است آزمایش‌های هسته‌ای را از سر بگیرند. در عبارت لمنع انتشار الأسلحة حرف لام ترجمه نشده است و علت آمدن آن در زبان عربی، تعدد مضاف و مضاف‌الیه در عربی بوده و بار معنایی خاصی ندارد.

3-7: افزوده‌سازی

این قضیه برعکس آنتروپی است. افزوده‌سازی عبارت است از افزوده‌هایی در سطح دال و یا مدلول. لادمیرال معتقد است که باید پذیرفت ترجمه می‌تواند بلندتر از متن اصلی باشد؛ به ویژه در زبان عربی و فارسی که یکی زبان اطناب و دیگری زبان اختصار است، این مطلب نمود بیشتری می‌یابد. لادمیرال افزوده‌سازی را ضرورت ترجمه می‌داند و بر این باور است که مترجم در فرآیند ترجمه باید اطلاعات معنایی اضافی را که همانند معنای ضمنی در متن اصلی نهفته‌اند، وارد زبان مقصد کند تا در نهایت به قابل درک بودن موضوع متن مبدأ منجر شود (مهدی‌پور، 1390، ص51؛ نیازی و قاسمی‌اصل، 1397، ص93) (Mehdipour, 1390h, p.51; Niazi and Ghasemi Asl, 1397h, p.93)

محتوای معنایی یک قالب واژگانی در زبان مبدأ ممکن است به صورت یک عبارت یا حتی یک جمله در زبان مقصد ارائه گردد؛ چراکه قالب‌بندی مفاهیم در زبان‌های مختلف فرق دارد و آنچه در یک زبان در قالب یک کلمه ارائه می‌شود، ممکن است در زبان دیگر در قالب چند کلمه یا جمله عرضه گردد (مظفرالدین حکیم، 1989، صص 119_72) (Mozafaruddin (72_119). Hakim, 1989, p p.72-119).

بنابراین مترجم برای ارائه ترجمه‌ای قابل درک و روان می‌تواند از مؤلفه افزوده‌سازی استفاده کند؛ مانند:

أعرب منسق الأمم المتحدة في الشؤون الإنسانية، يوم الاثنين، عن قلقها من قرار الحكومة العراقية إغلاق مخيمات للنازحين.

هماهنگ کننده سازمان ملل در امور انسانی روز دوشنبه نسبت به تصمیم دولت عراق مبنی بر بستن اردوگاه‌های آوارگان ابراز نگرانی کرد.
در این مثال، در ترجمه عبارت قرار الحكومة إغلاق مخيمات للنازحين، کلمه مبنی بر یا در خصوص در ترجمه فارسی می‌تواند اضافه شود.

وأشار الأمير فيصل إلى أن تصنيف واشنطن جماعة الحوثي منظمة إرهابية سيكون "ملائماً تماماً".

امیر فیصل اشاره کرد که اقدام واشنگتن در درج نام گروه حوثی به عنوان یک نهاد تروریستی، اقدامی کاملاً مناسب خواهد بود.
در این مثال، در ترجمه تصنیف واشنگتن جماعة الحوثي، واشنگتن که فاعل مصدر است و ترجمه تحت اللفظی آن مناسب نمیشود، میتواند با اضافه کردن کلمه‌ای همچون اقدام واشنگتن در، ترجمه روانتری داشت.

أثار خطاب وزير الخارجية السعودي في الأمم المتحدة تساؤلات لدى المراقبين الإسرائيليين بشأن اتفاق التطبيع الذي يتضارب الحديث حول قربته وطبيعته، فبينما يتحدث رئيس حكومة الاحتلال بنيامين نتنياهو والمقربون منه عن تقدم في مسار التفاوض، هناك من يشكك في ذلك، ويرى أن ذلك ليس أكثر من دعاية سياسية داخلية.

سخنرانی وزیر خارجه عربستان در سازمان ملل سوالاتی را در میان تحلیلگران رژیم صهیونیستی درخصوص توافق عادی سازی روابط ایجاد کرده است؛ توافقی که صحبت‌های ضد و نقیضی درخصوص نزدیک بودن زمان آن و ماهیتش مطرح است، در حالی که بنیامین نتانیاو و افراد نزدیک به وی از پیشرفت در روند مذاکره سخن می‌گویند، اما کسانی در این امر تردید داشته و معتقدند که این مساله بیش از یک تبلیغات سیاسی داخلی نیست.
در این مثال، با وجود اینکه «اما و لکن» در عربی نیامده است، اما برای بار معنایی روان‌تر مترجم میتواند اما را در قبل از عبارت کسانی که در این امر تردید داشته، اضافه کند.

8-3: انتقال

مؤلفه انتقال از دیگر مؤلفه‌های لادمیرال در ترجمه است. انتقال به معنای جایگزین نمودن بخشی از گفتمان با بخشی دیگر بدون تغییر در محتوای پیام است. در حقیقت با استفاده از انتقال در ترجمه می‌توان بدون ایجاد تغییر در معنا، ساختار را تغییر داد (مهدی‌پور، 1390، ص 51) (Mehdipour, 1390h, p.51)

انتقال دو نوع است:

1- انتقال اجباری: در این نوع از انتقال، مترجم مجبور به تغییر ساختاری است. می‌توان گفت انتقال اجباری همان جابه‌جایی از نوع تغییر ساختاری است که مترجم به دلیل اختلاف ساختاری زبان‌های مبدأ و مقصد، دست به انتقال و جابه‌جایی می‌زند؛ بدین صورت که فعل موجود در ابتدای جمله عربی به هنگام ترجمه به انتهای جمله انتقال می‌یابد.

2- انتقال اختیاری: در این نوع انتقال، مترجم می‌تواند با توجه به مؤلفه حق انتخاب مترجم، در ترجمه خویش از انتقال اختیاری استفاده کند. ناگفته نماند در این نوع انتقال، تصمیم بر عهده مترجم است، نه طبیعت زبان.

به نظر می‌رسد با توجه به اینکه در انتقال اختیاری چارچوب مشخصی همانند آنچه که در انتقال اجباری هست، وجود ندارد و نیز به دلیل ذوقی بودن مساله، امکان تغییر محتوای پیام بیشتر است. به همین دلیل، لادمیرال معتقد است باید تا حد امکان از این نوع انتقال خودداری کرد.

ثم يذكر أنه كان يحب الخروج من الدار إذا غربت الشمس: (الأيام- ص 16) همچنین در خاطرش می‌آمد که دوست داشت آن هنگام که خورشید غروب می‌کرد، از خانه بیرون برود.

كان رئيس الوزراء الإثيوبي، أبي أحمد قد أعلن، في الرابع من تشرين الثاني/نوفمبر الجاري، الحرب على مجموعات مسلحة تنتمي لإقليم تيغراي الواقعة شمال إثيوبيا، إثر خلافات بين الحكومة الفيدرالية وحكومة إقليم تيغراي حول موعد إجراء الانتخابات العامة والتي قامت حكومة أبي أحمد بتأخيرها لمدة عام بسبب تفشي فيروس كورونا المستجد "كوفيد-19"، فضلا عن هجمات شنها المسلحون على مواقع للقوات الحكومية.

در پی اختلافات میان دولت فدرال و دولت اقلیم تیگرای در مورد زمان برگزاری انتخابات سراسری که دولت آبی احمد، نخست وزیر اتیوپی آن را به مدت یک سال به دلیل شیوع ویروس کووید 19 و همچنین حملات افراد مسلح به پایگاه‌های نیروهای دولتی به تعویق انداخته بود، آبی احمد در چهارم نوامبر جاری جنگ علیه گروه‌های مسلح وابسته به اقلیم تیگرای واقع در شمال اتیوپی را اعلام کرد.

در این مثال، عبارت بعد از إثر خلافت، در ابتدا ترجمه گشت؛ چراکه جمله نخست نتیجه و ماحصل رخدادهای جمله دوم است.

- وبالتالي سيحاول الروس في مقبل الأيام والأشهر البحث عن تسوية، تضمن مصالحهم، وسيكون المحور فيها إخراج الأسد من السلطة.

در نتیجه روس‌ها طی روزها و ماه‌های آتی تلاش خواهند کرد تا به دنبال سازشی بگردند که منافع آنها را تضمین کند و محور این تلاش‌ها نیز کنار زدن اسد از قدرت خواهد بود. در این مثال، کلمات «مقبل الأيام والأشهر» آمده است که در فارسی معادل آن با انتقال و جابه‌جایی کلمات ممکن می‌شود.

إسبانيا تفتح الحدود مع المغرب "في حالة المعاملة بالمثل فقط".

اسپانیا فقط در صورت معامله به مثل کردن، مرزهایش با مغرب را باز می‌کند.

9-3: تفسیر حداقلی

به اعتقاد لادمیرال ترجمه فرا ارتباطی است که ضرورتاً از وساطت ذهنیت مترجم می‌گذرد و مترجم نقش مفسر را ایفا می‌کند. (لادمیرال، 1994، ص34) (Admiral, 1994, p.34) وی معتقد است هر ترجمه‌ای با تفسیر مترجم همراه است. تفسیر حداقلی، کمترین تفسیری است که هیچ ترجمه‌ای بدون آن گویا نخواهد بود، اما به معنای یک جمع‌بندی جامع از اثر نیست (مهدی‌پور، 1390، ص51). (Mehdipur, 1390h, p. 51).

گاه ترجمه با مقداری تعبیر، تفسیر و تغییر همراه است و ترجمه تفسیری قابل فهم، از ترجمه دقیق اما نامفهوم و دشوار بهتر است (خرم‌شاهی، 1390: 234). این نوع تفسیر بر عهده مترجم است و وی زبان را رمز و ترجمه را رمزبرگردانی ساده قلمداد نمی‌کند (مهدی‌پور، 19، ص1388). (Mehdipur, 1388h, p.19).

در ترجمه باید حداقلی از تفسیر وجود داشته باشد که هیچ ترجمه‌ای نمی‌تواند از آن اجتناب کند. در واقع، الگوی لادمیرال آزادی عمل دوچندانی را در اختیار مترجم قرار می‌دهد تا وی بدون هیچ عامل بازدارنده‌ای یا بدون تعلق خاطر به استفاده از روش‌ها یا واژگانی خاص، ترجمه روان و گویایی را با سبک خود اما نزدیک به سبک متن که دربردارنده مضامین و چارچوب نظری نویسنده است، ارائه دهد. به عبارتی مفهوم و پیام اصلی در متن، متعلق به نویسنده بوده اما نحوه فضا سازی و قرار دادن مفهوم در داخل این فضا برای انتقال به زبان مقصد، متعلق به مترجم است (صیادانی و اصغرپور، 141، ص1396) (Siyadani and Asgharpour, 1396h, p.141).

در نگاه اول ممکن است چنین به نظر برسد که تفسیر حداقلی با افزوده سازی همپوشانی دارد، در حالی که افزوده سازی بیشتر شامل انتقال معانی ضمنی متن مبدأ به متن مقصد می‌شود، ولی در تفسیر حداقلی تشخیص با خود مترجم است که کدام واژه یا اصطلاح از متن مبدأ به

توضیح بیشتر نیاز دارد. (عسگر بابازاده اقدم، همکاران، 1400، ص 88) (Asgar (88 Babazadeh Aghdam, others, 1400h, p.80)

خرجت الصحف الإسبانية، الأربعاء، لتتحدث عن إمكانية رحيل مدرب ريال مدريد، زين الدين زيدان، على الرغم من تأكيد الأخير بأنه "لن يستقيل" من منصبه.

روزنامه‌های چاپ روز چهارشنبه اسپانیا از احتمال کنار رفتن زين الدين زيدان، مربی رئال مادرید خیر دادند، هرچند که خود وی تأکید کرده است که از پستش "استعفا نخواهد داد".

کلمه الأخير در ترجمه عربی در مواردی می آید که دو یا چند اسم ذکر شده باشند، با آمدن کلمه الأخير به آخرین اسمی که پیش از آن آمده اشاره می‌شود که در فارسی امکان ترجمه تحت اللفظی این کلمه وجود ندارد و آخرین اسم مجدداً ذکر می‌شود یا به نحوی به آن اشاره می‌شود..

10-3: چستی ترجمانی

لادمیرال معتقد است باید بدانیم اطلاعاتی که در هر سطح از زبان در متن مبدأ قرار می‌گیرد، مربوط به گفتار خود نویسنده است یا ضرورت زبان مبدأ. اگر اطلاعات موجود، مربوط به نویسنده باشد، باید آنها را انتقال داد، اما اگر اطلاعات مربوط به زبان مبدأ باشد، می‌توان از قابلیت‌های زبان مقصد استفاده کرد که به بهترین نحو ضرورت‌های نوشتاری را ارائه می‌کند (مهدی‌پور، 1390، ص51). (Mehdipur, 1390h,p.51) چستی ترجمانی زمانی به کار می‌رود که مترجم در مقابل یک واژه یا اصطلاح قرار گرفته و راه حل‌های مختلفی فرارویش باشد که از جمله یکی از راه‌ها، مربوط به ماهیت زبان مبدأ باشد و دیگری مربوط به پدیده معنا.

به طور خلاصه، چستی ترجمانی زمانی به کار برده می‌شود که مترجم در برابر انتخابی از جنس مبدأ و انتخاب دیگر از جنس معنای متن مقصد قرار گرفته باشد. برای هر جزء کمینه اطلاعات، در هر سطح از زبان که در متن مبدأ قرار بگیرد، مساله این است که بدانیم آیا اطلاعات مذکور به گفتار خود نویسنده مربوط می‌شود یا تنها به زبان مبدأیی که او به کار می‌برد. در مورد نخست باید اطلاعات را منتقل کرد، در مورد دوم، می‌توان به استفاده از قابلیت‌هایی اکتفا کرد که زبان مقصد به بهترین نحو از ضرورت‌های نوشتاری ارائه می‌کند.

در حکمت 94 نهج البلاغه آمده است: لا خیر فی الدنیا إلا لرجلین: رجلٌ أذنب ذنوباً فهو یتدارکها بالتوبة، و رجلٌ یسارع فی الخیرات. در دنیا جز برای دو کس خیر نیست؛ یکی گناهکاری که با توبه جبران کند، و دیگر نیکوکاری که در کارهای نیکو شتاب ورزد (دشتی، 1394ه، ص459) (Dashti, 1394h, p.459)

در این مثال، مترجم کلمه رجل را به صورت مرد، ترجمه نکرده چراکه منظور فقط جنس مذکر نبوده و شامل همه انسان ها می‌شود.

11-3: خوانایی

این قضیه به معنای قابل درک بودن در سطح متن است. برای این مؤلفه، عامل‌هایی نظیر سرعت درک، سرعت خواندن و سرعت واکنش در برابر مفهوم دریافتی از متن مورد مطالعه مورد سنجش قرار می‌گیرد. به عبارتی دیگر، خوانایی به این معناست که مطلب متناسب با توانایی فهم خواننده بوده و بتواند او را به سمت خود جذب نموده و همراه خود نگه دارد. مترجم باید به عنوان یک خواننده حرفه‌ای، اطلاعاتی فراتر از متن در حال ترجمه داشته باشد و به متن مبدأ اشراف کامل داشته باشد تا بتواند متن را برای خواننده مقصد، خوانا و قابل درک نماید. (مهدی‌پور، 1395، ص52؛ نیازی و قاسمی‌اصل، 1397، ص97)

(Mehdipour, 1395h, p.52; Niazi and Ghasemi Asl, 1397h, p. 97))

از این رو، مترجم برای خوانایی و قابل فهم ساختن متن مقصد از مؤلفه‌هایی مثل تکرار، ابهام‌زدایی، افزودن‌سازی، تفسیر حداقلی و ... استفاده می‌کند و در نهایت خواننده را در درک بهتر متن یاری می‌نماید؛ توضیح اینکه مترجم در این مؤلفه دارای اختیار عمل بیشتری است و با کمک گرفتن از دیگر ابزارها تلاش می‌کند مفهوم را سهل‌الفهم‌تر کند. اساساً هر مترجمی به نوبه خود یک خواننده است اما باید توجه داشت که مترجم باید یک خواننده حرفه‌ای باشد و اطلاعاتی فراتر از متن در حال ترجمه داشته باشد.

لیس الصراع علی لیبیا مرشحاً للتوقف فی المنظر القریب.

کلمه مرشح به معنای نامزد و کاندید است، اما با توجه به سیاق کلام، در عبارت فوق می‌تواند معنای این چینی داشته باشد: نزاع بر سر لیبی حکایت از متوقف شدن در آینده‌ای نزدیک ندارد.

4: نتیجه‌گیری

نظریه لادمیرال مانند نظریه‌های دیگر ترجمه بدون نقص و تمام و کمال نبوده و به دلیل کلی بودن الگوی وی، راه در مقابل مترجم برای اعمال سلیقه‌اش در امر ترجمه باز است. بازآفرینی و تولید معانی جدید در ترجمه، محور اصلی نظریه لادمیرال را تشکیل می‌دهد و بدین ترتیب، مترجم از چارچوب‌های لفظی و ساختاری متن مبدأ عبور کرده و به انتقال مفهوم می‌اندیشد و گاهی به عدم امانت داری و فراموشی متن مبدأ متهم می‌شود. با نظر به اینکه از مهم‌ترین وظایف مترجم انتقال پیام متن مبدأ به مخاطب است، مترجم می‌تواند از ترجمه ارتباطی متمایل به آزاد استفاده کند و در این راستا، استفاده از الگوی ترجمه‌ای مانند نظریه مقصدگرایی لادمیرال می‌تواند به مترجم کمک کند. لادمیرال مترجم را مختار می‌کند که در صورت نیاز اقدام به جابه‌جایی و تکرار کند و از حق انتخاب خویش استفاده کند. همچنین تا حد امکان به ابهام‌زدایی بپردازد و از ناهمگونی،

انتقال، افزوده‌سازی، تفسیر حداقلی و چپستی ترجمانی بهره برد تا بدین ترتیب بتواند به هدف خوانایی متن برسد.

بررسی و تبیین واژه و چگونگی معادل‌یابی آن به عنوان اولین گام در ترجمه و ارائه الگویی برای ترجمه واژگان در صورت نبود معادل‌های دقیق از ضرورت‌های این پژوهش می‌باشد، زیرا ممکن است گاهی یک زبان معادل‌های مناسبی برای اصطلاحات فنی، فرهنگی، ادبی و کاربردی زبان مبدأ که بعد زمانی مشخصی دارند، نداشته یا ساختار کلی زبانی این امر را ناممکن سازد. بنابراین توجه داشتن به نظریه‌هایی همچون نظریه لادمیرال، راهکارهایی را در ترجمه به مترجم نشان می‌دهد که می‌تواند در حوزه ترجمه مفید واقع شود.

اما از آسیب‌های ناشی از مقصدگرایی محض می‌توان به این نکته اشاره کرد که توجه بیش از حد به زبان مقصد باعث عدم انتقال ظرافت‌های زبانی و فرهنگی متن مبدا به مخاطب می‌شود.

4: منبع

بابازاده اقدم، عسگر و تکتبار فیروزجایی، حسین، محمدصلاحي، زهره؛ فیرورقی، فاطمه. (1400 ش). «نقد ترجمه محمد دشتی از حکمت‌های نهج البلاغه بر اساس الگوی لادمیرال» فصلنامه علمی-پژوهشی مطالعات ترجمه قرآن و حدیث، دوره 8، شماره 15، صص 63_95.

خرمشاهی، بهاء الدین، (1390 ش). ترجمه کاوی، تهران: ناهید.

سعیدان، اسماعیل. (1387 ش). اصول و روش کاربردی ترجمه، تهران: رهنما.

صیادانی، علی و اصغرپور، سیامک. (1396 ش). «ارزیابی فرآیند ترجمه واژگان نهج البلاغه بر اساس نظریه لادمیرال»، مطالعات ترجمه قرآن و حدیث، دوره چهارم، شماره 8، صص 133_159.

دلشاد، شهرام و مسبوق، سید مهدی و عبدی، صلاح‌الدین (1395 ش). «بازکاوی ترجمه عبداللطیف تسوجی از داستان بنیادین هزار و یک شب بر اساس الگوی لادمیرال»، پژوهش‌های ترجمه در زبان و ادبیات عربی، سال ششم، شماره 15، صص 41_61.

سیدرضی، محمد بن حسین، (1394 ش). نهج البلاغه، ترجمه: محمد دشتی، قم: محمد امین.

سیفی، محسن و زهره زرکار. (1392 ش). «نقد ترجمه روضه الورد»، پژوهش‌های نقد ادبی و سبک‌شناسی، شماره اول، صص 149_164.

شیرعلی دیکلو، نازلی. (1378 ش). پایان‌نامه ترجمه قضایایی برای ترجمه (ترجمه پیشگفتار و سه فصل نخست اثر) تهران: دانشگاه شهید بهشتی: دانشکده ادبیات و علوم انسانی.

طهماسبی، عدنان و جعفری، صدیقه. (1393ش). «جستاری در ترجمه از عربی به فارسی با تکیه بر فرآیند معادل‌یابی معنوی»، پژوهش‌های ترجمه در زبان و ادبیات عربی، سال چهارم، شماره 10، صص 97_118.

فتحی مظفری، رسول، مسبوق، سیدمهدی، قائمی، مرتضی. (1396 ش). «کاربردشناسی معانی ارجاعی واژگان در فرآیند ترجمه نهج البلاغه، دو فصلنامه علمی-پژوهشی مطالعه ترجمه قرآن و حدیث، دوره 4، شماره 7، صص 95-133،

مظفرالدین حکیم. (1989 م). أسعد، علم الترجمة النظرية، دمشق: دار طلاس للدراسات والترجمة والنشر، الطبعة الأولى.

مهدی‌پور، فاطمه. (1388ش). ترجمه گزیده‌هایی از کتاب از پروست تا کامو اثر آندره موروا، پایان‌نامه کارشناسی ارشد زبان و ادبیات فرانسه، دانشگاه شهید بهشتی، دانشکده ادبیات و علوم انسانی.

مهدی‌پور، فاطمه. (1390ش). «قضایایی برای رویارویی با مشکلات ترجمه»، کتاب ماه ادبیات، شماره 51، صص 48_52.

میرحاجی، حمیدرضا، مرآمی، جلال، امانی، رضا. (1390ش). «کاربردشناسی اصل "تبادل ترجمه ای" واژگان در فرآیند ترجمه قرآن» مجله ادب عربی، سال 3، شماره 2، صص 137-164.

ناظمیان، رضا. (1385 ش). روش‌هایی در ترجمه از عربی به فارسی، تهران: سمت.

ناظمیان، رضا و قربانی، زهره. (1392ش). «از تعدیل تا معادل‌یابی»، پژوهش‌های ترجمه در زبان و ادبیات عربی، سال سوم، شماره نهم، صص 85_102.

نیازی، شهریار و قاسمی‌اصل. (1397ش). زینب، الگوهای ارزیابی ترجمه (با تکیه بر زبان عربی)، تهران: دانشگاه تهران، چاپ اول.

Ladmiral, Jean- Rene. Traduire; theorems pour la traduction. Paris: Gallimard

(1994).

References

Babazadeh Aghdam, Asgar and Tak-tabar Firouzjaei, Hossein, Mohammad Salahi, Zohra; Firourqi, Fatima. (1400 h). "Criticism of Muhammad Dashti's translation of Nahj al-Balagheh's wisdom based on Admiral's model" Scientific-Research Quarterly of Quran and Hadith Translation Studies, (8) 15, 95-63.

Khorramshahi, Bahauddin. , (1390h). Translated by Kavi. Tehran: Nahid.

Saidan, Ismail. (1387h). Practical principles and methods of translation. Tehran: Rahnama.

Syadani, Ali and Asgharpour, Siamak. (1396h). "Evaluation of the translation process of Nahj al-Balagha words based on Admiral's theory", Quran and Hadith translation studies, (4) 8, 159-133.

Delshad, Shahram and Masbouq, Seyyed Mahdi and Abdi, Salahuddin (1395h). "A review of Abdul Latif Tsuji's translation of the fundamental story of a thousand and one nights based on the model of Admiral", Translation Researches in Arabic Language and Literature, 15, 61-41.

Seyed Rezi, Mohammad bin Hossein, (1394h). Nahj al-Balagha, translation: Mohammad Dashti. Qom: Mohammad Amin.

Saifi, Mohsen and Zohra Zarkar. (1392h). "Criticism of the translation of Rouza Alvard", researches of literary criticism and stylistics, first issue, pp. 164-149.

Shir Ali Diclo, Nazli. (1378h). Thesis on translation of case studies for translation (translation of the preface and the first three chapters of the work) Tehran: Shahid Beheshti University: Faculty of Literature and Humanities.

Tahmasabi, Adnan and Jafari, Siddiqa. (1393h). "Research in translation from Arabic to Persian based on the process of spiritual equivalence", translation research in Arabic language and literature, 10, 118-97.

Fathi Mozafari, Rasool, Masbouq, Seyed Mahdi, Ghaemi, Morteza. (1396h). "Utilization of referential meanings of words in the translation process of Nahj al-Balagheh, two scientific-research quarterly studies of Quran and Hadith translation, (4) 7, 133-95.

Muzaffar al-Din Hakim, Asad. (1989) (1st Ed.)The Science of Theoretical Translation. Damascus: Dar Talas for Translation and Translation.

Mehdipour, Fatima. (1388h). Translation of excerpts from the book From Proust to Camus by Andre Moreva, master's thesis in French language and literature, Shahid Beheshti University, Faculty of Literature and Humanities.

Mehdipour, Fatima. (2016). "Issues to face translation problems", Book of the Month of Literature, 51, 52-48.

Mirhaji, Hamidreza, Marami, Jalal, Amani, Reza. (1390h). "The application of the principle of "translational balance" of words in the process of translation of the Qur'an" Journal of Arabic Literature, Year 3, Number 2, pp. 137-164.

Nazimian, Reza. (1385h). Methods in translation from Arabic to Persian, Tehran: Samit.

Nazimian, Reza and Ghorbani, Zohra. (1392h). "From Adjustment to Equivalence", Translation Researches in Arabic Language and Literature, 9, 102-85.

Niazi, Shahriar and Ghasemi Asal. (1397h)(1st Ed.) Zeinab, translation assessment models (based on Arabic language). Tehran: University of Tehran.

Ladmiral, Jean- Rene (1994) Traduire; theorems pour la traduction. Paris: Gallimard.

التطبيق العملي لنظرية جان رينيه لادميرال في الترجمة من العربية إلى الفارسية

طالبة الدكتوراه بريساً فيضي
جامعة طهران / فرع دراسات الترجمة العربية
أ.د. شهرياز نيازي
جامعة طهران / قسم اللغة العربية و آدابها

المستخلص

الترجمة هي عملية ديناميكية وحية لا يمكن اعتبارها مساوية تمامًا للنص الأصلي وتتطلب البنية واللغة والفكر والثقافة المناسبة للغة الهدف. وسوف تلقى العوامل المؤثرة الفكرية واللغوية والثقافية للمترجم بظلالها على النص المترجم بشكل عفوي. وتؤدي إلى عدم تجانس النص الهدف مع النص الأصلي.

إن نظرية لادميرال ومن خلال توفير المكونات والأساليب المقترحة تحاول المساعدة لحل هذه الإشكاليات. وفي هذه الأثناء، بالإضافة إلى مهمة تجميع الكلمات، يجب على المترجم أحياناً أن يحل محل القارئ ويحكم ويقم النص المترجم حتى يفهم عيوبه ويحاول تصحيحها واتساق النص الأصلي مع النص الهدف قدر الإمكان.

ويعدد جان رينيه لادميرال، المنظر الفرنسي الشهير، مكونات مواجهة مشكلات الترجمة التي يجب على المترجم معرفتها والعمل بها. يرى هذا المنظر الذي يهتم بترجمة هدفية أنه من غير الصحيح قصر الترجمة على فك التشفير البسيط وأن الترجمة يجب أن تكون مصحوبة بإعادة الكتابة ويجب على المترجم إنتاج المعنى أو إعادة إنشائه. يحاول هذا البحث، التحقق من مدى فاعلية نظرية لادميرال في الترجمة من العربية إلى الفارسية بالمنهج الوصفي التحليلي متطرقاً إلى ترجمة النصوص العربية إلى الفارسية استناداً إلى نظرية لادميرال و من هذا المنطلق، يُعد بحثاً جديداً من حيث الشمولية ويمكن أن يكون أساساً محددًا ودقيقاً للترجمات التي يكون إنتاج المعنى فيها مهماً.

الكلمات المفتاحية: جان رينيه لادميرال، إعادة الإنتاج، ترجمة من العربية للفارسية، ترجمة هدفية